

2013WMC28

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 27 mei 2013 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Mw.drs. U.P. Blom (voorzitter), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), drs. R.E. de Vries (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), M.H.O. Boer (SP), mw. E.J. Broere (PVV), drs. K.E. Driehuijs (PvdA), J. Fastl (GroenLinks), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), W.J. Joustra (VVD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw. M.C. de Korte (CDA), mw. drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), mw. E. Nap (CDA), drs. W.J. Ubaghs (PVV), mw. drs. J.C.M. Versteeg (D66), mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA), A.J. Schaddelee (ChristenUnie) en dr. I. Thonon (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig: mw. M.L. Engelsman (commissiegriffier), L Graafhuis (griffier) en mw. G. van Weerd (verslag);

Met kennisgeving afwezig: mw. H.J. Keller (PvdD).

---

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Blom, opent de vergadering van de commissie WMC met een woord van welkom.

2. Vaststelling agenda

Op verzoek van mw. Boelhouwer is agendapunt 11 (kort) ter bespreking geagendeerd.

3. Mededelingen

Gemeld wordt dat mevrouw Y. Claus om persoonlijke omstandigheden deze commissie heeft verlaten. Namens de commissie WMC worden haar bloemen toegezonden.

Mevrouw Engelsman is inmiddels definitief benoemd tot griffier van de commissie WMC; de tijdelijke situatie is daarmee opgeheven.

Mededelingen gedeputeerde Pennarts:

*** *Traject Wijers***

De benchmark over de kasteelmusea heeft geleid tot twee acties:

1. Een alliantie tussen Huis Doorn en Kasteel Amerongen. Beide kastelen hebben veel met elkaar te maken en hebben het in de huidige economische situatie niet gemakkelijk. Het rijk heeft een groot deel van de subsidie van Huis Doorn stopgezet. De heer H. Sietsma is benoemd tot kwartiermaker en verdeelt zijn tijd over Huis Doorn en Kasteel Amerongen om tussen beide kasteelmusea een goede samenwerking tot stand te brengen en het vrijwilligersbeleid vorm te geven. Een tijd lang was de situatie rond Huis Doorn zorgwekkend. In korte is er echter veel ten goede gekeerd. Huis Doorn heeft zich verbonden aan het thema WO1. Dat thema wordt de komende jaren vanuit het rijk breed gesteund en dat heeft Huis Doorn financiële steun uit Duitsland en België opgeleverd. Er vindt momenteel een verbouwing plaats die met externe middelen wordt gefinancierd en er wordt door Huis Doorn deelgenomen aan een Europese reizende expositie, waarvoor Huis Doorn stukken aanlevert (waar ook een vergoeding tegenover staat). Gedeputeerde Pennarts wil deze successtory graag met de commissie delen, juist het er eerst zo somber uitzag voor Huis Doorn.

2. Voor de kasteelmusea Kasteel De Haar en Slot Zuilen wordt een bedrijfvennetwerk ontwikkeld om steun te vinden vanuit het bedrijfsleven voor activiteiten. Adviesbureau Boer en Croon heeft, ter gelegenheid van zijn jubileum, beide kasteelmusea om niet advies aangeboden, omdat zij de casus van de kasteelmusea zo interessant vinden. Rond de zomer wil men tot een afronding komen. T.z.t. zal deze commissie voor een bijeenkomst worden uitgenodigd.

* Nieuwe Hollandse Waterlinie

De commissieleden hebben een boekje ontvangen over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, betrekking hebbend op Fort Vechten en de ontwikkelingen daar. Er is een kwartiermaker aangetrokken om het museum en het bezoekerscentrumconcept verder uit te werken. Het Fort gaat in 2014 open.

* Jeugdzorg

Eerder is er in deze commissie gesproken over de continuïteit van jeugdzorg. Kinderen moeten na de transitie van de jeugdzorg in 2015 verzekerd blijven van zorg. Rijk, IPO en VNG hadden hier discussie over. De vraag was hoeveel geld er beschikbaar moet blijven voor jeugdzorginstellingen en hoeveel verplichte winkelnering er zou moeten zijn. Afgesproken is dat gemeenten met instellingen afspraken en overeenkomsten zullen sluiten voor 31 oktober a.s. om te zorgen dat de continuïteit van zorg ingevuld wordt. Gemeenten kunnen naar eigen inzicht afspraken met instellingen maken. Wordt de deadline van 31 oktober niet gehaald, dan zal het rijk ingrijpen. Met de transitieagenda zal de provincie ervoor zorgen dat de datum van 31 oktober gehaald wordt.

Mededelingen gedeputeerde De Vries:

Onlangs hebben de provincie Utrecht en de gemeente Nieuwegein het vierde convenant afgesloten in het kader van de Focus gemeenten. De afspraak in de Kadernota Wonen is dat er vijf **Focus gemeenten** worden gezocht om convenanten mee te sluiten om zo de binnenstedelijke opgave vorm te kunnen geven. Op een aantal plekken, zoals Jutphaas en Wijkersloot, dicht tegen het centrum van Nieuwegein aan, zal een mooie mix tot standkomen tussen wonen en bedrijvigheid.

Inmiddels is er een succesvolle reeks gesprekken met **corporaties** achter de rug. Dergelijke gesprekken vinden één keer per drie of vier maanden plaats, ook in aansluiting op het reguliere overleg. De provincie Utrecht heeft geen specifieke rol richting corporaties omdat dit meer bij gemeenten thuishoort. Wel tracht de provincie corporaties en gemeenten te ondersteunen en te inspireren met bv. nieuwe financieringsmodellen; dit wordt door partijen zeer gewaardeerd. Afgesproken is dat de nieuwe financieringsmodellen ten behoeve van de corporaties nader door de provincie zullen worden uitgewerkt.

4. Verslag vergadering statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur d.d. 25 maart 2013

Het verslag van deze vergadering, inclusief bijlage, wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag, vraagt de heer Marchal of het gesprek tussen de burgemeester van Rhenen en gedeputeerde Pennarts over de **Cuneratoren** resultaten heeft opgeleverd.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de provincie in het Parelfonds de focus heeft gelegd op buitenplaatsen. Een kerktoren is nu geen erkend doel van het Parelfonds. Wel is afgesproken dat er een erfgoedmonitor wordt ontwikkeld om in kaart te brengen hoe het er voorstaat met

de 2500 rijksmonumenten in de provincie Utrecht. Bekend is dat er globaal een restauratieachterstand van € 30 miljoen is. De meest urgente gevallen zullen in beeld worden gebracht. Het kan zijn dat PS, naar aanleiding van de uitkomsten van de erfgoedmonitor, besluiten een tranche van het Parelfonds anders aan te wenden. Echter, nu kan zij op dat vlak niet bewegen. Nadat de uitkomsten van de Erfgoedmonitor bekend zullen zijn, zal opnieuw worden bezien of er iets mogelijk is voor de Cuneratoren. Zij heeft de burgemeester van Rhenen met begrip aangehoord. Zij vindt het echt een probleem dat de stenen uit de toren vallen maar binnen de huidige bepaling van het Parelfonds zijn er geen subsidiemogelijkheden. Daar zal zij zich aan houden totdat de Erfgoedmonitor is afgerond. De Erfgoedmonitor voor de buitenplaatsen zal dit najaar gereed zijn en voor de andere objecten zal de monitor begin 2014 beschikbaar komen.

5. Rondvraag

Geen vragen.

6. Termijnagenda

Op verzoek van de voorzitter wordt besloten de presentatie over het bibliotheekbeleid te verplaatsen naar 24 juni a.s., voor aanvang van de commissie, dit in verband met onderbezetting en vakantie van de ambtelijke organisatie.

Gedeputeerde De Vries verwijst naar 7 oktober: ter kennisname statenbrief voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders. Hij merkt dat dit onderwerp 1 x per jaar aan de orde zal worden gesteld en dat dit onderwerp primair thuishoort in de commissie BEM vanwege de Wet Revitalisering Generiek Toezicht.

7. Presentatie over Cultuur Educatie

De heer Frank van der Hulst, directeur Kunst Centraal, verzorgt een presentatie over Cultuur Educatie. Afgesproken wordt dat deze digitale presentatie wordt doorgezonden naar de commissieleden.

De voorzitter dankt de heer Van der Hulst voor zijn presentatie en geeft gelegenheid om vragen te stellen.

Mevrouw Versteeg constateert dat er na een inventarisatie op scholen drie programma's door Kunst Centraal voor de scholen zijn ontwikkeld. Eén daarvan is het versterken van de creativiteit van de leraren, omdat de PABO's daar onvoldoende aandacht aan besteden. Zij vindt het bizar dat er een omweg nodig is om talenten van leerkrachten te ontwikkelen. Het ministerie maakt een matchingsregeling, provincies en gemeenten investeren geld en vervolgens ontwikkelt Kunst Centraal een programma om leraren bij te scholen. Veel beter is het dat PABO's meer aan kunst- en cultuuronderwijs gaan doen. Zij vindt het belangrijk dat de politiek dit bij de minister neerlegt. Zij vraagt hoe de heer Van der Hulst hierover denkt. Zij constateert dat Kunst Centraal na anderhalf jaar een mooie transformatie heeft doorgemaakt en zij wil de organisatie daar graag mee complimenteren. Zij begreep dat Kunst Centraal ook ouderavonden gaat organiseren. Ligt het niet voor de hand dat juist ouders die geïnteresseerd zijn in kunst en cultuurbeleid dergelijke ouderavonden gaan bijwonen, terwijl juist het doel van die avonden is andere ouders te overtuigen van het belang van kunst en cultuurbeleid. Zou dat onderdeel niet beter kunnen worden geïntegreerd in de algemene ouderavonden van de basisscholen?

Mevrouw Hoek vraagt waarom Kunst Centraal niet betrokken is bij de gemeente Stichtse Vecht. Deze gemeente heeft vele scholen maar die mist zij in het overzicht van Kunst Centraal.

De heer Marchal stelt de volgende vragen:

- Heeft Kunst Centraal een pakket voor christelijk of reformatorisch onderwijs?
- Hij begrijpt dat kinderen steeds minder creatief worden. Wat is daarvan de achterliggende oorzaak? Heeft dat te maken met toenemend computergebruik en andere interesses? Een uurtje muziek of handvaardigheid op school zal daar weinig verandering in kunnen aanbrengen, zo vreest hij.
- Per leerling is er per jaar € 10,90 beschikbaar voor kunst en cultuuronderwijs. Is dat gelabeld geld?

Mevrouw Broere memoreert dat onderzoeken uitwijzen dat kinderen vele uren achter de TV en de computer zitten en steeds dikker worden. Kinderen moeten meer gaan sporten, het liefst een uur per dag via de school. Ze vreest echter dat het niet meer te keren is dat kinderen veel achter de computer zitten. Houdt Kunst Centraal daarmee in het aanbod rekening? Wellicht dat kinderen op een bepaalde manier toch nog kunnen worden uitgedaagd om meer in beweging te komen.

De heer Driehuijs constateert dat Kunst Centraal drie soorten aanbod heeft ontwikkeld. De doelstelling was daarmee 75% van de scholen te bereiken. Hij constateert dat dit percentage niet wordt gehaald. Hoe kunnen scholen worden bereikt die niet spontaan op de programma's van Kunst Centraal inschrijven? Waar zit bij die scholen dan het knelpunt?

Mevrouw Boelhouwer stelt de volgende vragen:

- Eén aanbod van Kunst Centraal is speciaal gericht op leerlijn en cultuureducatie. Cultuureducatie bestaat uit vele disciplines. Hoe ziet dat aanbod eruit? Is dat een versnipperd of een integraal programma?
- Kunst Centraal werkt samen met UCK en Scholen in de Kunst in Amersfoort. Gebruiken de organisaties elkaars producten of ontwikkelen de organisaties producties voor eigen gebruik? Overigens zijn er ook in andere provincies instellingen voor cultuureducatie en het zou goed zijn gebruik te maken van elkaars producten.
- De opdracht van de provincie richting Kunst Centraal was zich vooral op kinderen te richten. Dat gebeurt ook conform afspraak. Zij kan zich ook voorstellen dat Kunst Centraal zich richt op jongere, potentiële kunstconsumenten. Dat zou ook tot uiting kunnen komen in de adviesrol van Kunst Centraal.

De heer Schaddellee vindt het plezierig weer van Kunst Centraal te horen. Hij sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Versteeg. Vroeger werd kunst en cultuur door de leerkracht zelf verzorgd. Hoe benadert Kunst Centraal PABO's en ouders? Zou dat een breder bereik kunnen bewerkstelligen om kinderen ook in hun vrije tijd te kunnen bereiken? Hoeveel procent van de kinderen in de provincie Utrecht wordt door Kunst Centraal bereikt?

Mevrouw Nap is blij met het duidelijke beeld dat door Kunst Centraal is geschetst. Daardoor is duidelijk geworden wat de organisatie voor kinderen doet. Naar voren komt dat veel problemen door financiën worden veroorzaakt. Kunst Centraal wil bedrijven bij activiteiten betrekken. Dat is een goede zaak en sluit mooi aan bij het cultureel ondernemerschap dat door de provincie Utrecht wordt gepromoot. Zij vraagt of Kunst Centraal daarbij hulp van de provincie ontvangt. In hoeverre is de provincie een hulp om te kijken of er bedrijven en

sponsors gevonden kunnen worden? Naar aanleiding van de reactie van D66 en de ChristenUnie merkt zij op dat beide fracties zich meer op de PABO's richten en kunst en cultuuronderwijs willen overlaten aan de groepsleerkracht. Zij is daarvan geen voorstander. Het is beter vakleerkrachten aan te trekken; zij zijn echt gespecialiseerd in kunstonderwijs en zo wordt het niet "iets leuks wat erbij wordt gedaan". Zij vindt het ook een goede zaak dat veel basisscholen over een vakleerkracht voor gymnastiek beschikken zodat er echt bewegingsonderwijs wordt gegeven en het niet alleen maar bij leuk spelen blijft.

Mevrouw Versteeg vindt het merkwaardig en inefficiënt dat Kunst Centraal een programma ontwikkelt om docenten op te leiden om kunst en cultuuronderwijs te geven.

Mevrouw Nap vindt het beter dat Kunst Centraal zich richt op de professionals die op de scholen kunnen worden ingezet en de groepsleerkracht werk uit handen nemen.

De heer Marchal wijst erop dat aparte vakleerkrachten extra budget vragen. Een school kan zich geen aparte leerkracht voor cultuureducatie veroorloven.

Mevrouw Nap merkt op dat scholen in één bestuur bv. gezamenlijk gebruik kunnen maken van één vakleerkracht.

De heer Kocken stelt de volgende vragen:

- Wanneer er een goed initiatief vanuit bv. een lokale historische amateurvereniging ontstaat voor een school, is er dan ruimte in het aanbod van Kunst Centraal om dat samen met een amateurvereniging op te pakken? Is er ruimte om dat te ondersteunen?
- Wanneer scholen meer verantwoordelijk moeten worden gemaakt voor sturing op eigen aanbod in het onderwijs, dan is het goed om terzake deskundige docenten in huis te hebben. Hij vraagt of Kunst Centraal de scholen in dat opzicht ook prikkelt en activeert of worden er slechts drie programma's aangeboden?

De heer Van der Hulst gaat over tot beantwoording van de vragen.

Met het kunstmenu van Kunst Centraal wordt 76% van de scholen bereikt conform de opdracht van de provincie Utrecht. Met de aangeboden programma's worden kinderen rechtstreeks bereikt. Ook scholen in Stichtse Vecht zijn daarbij betrokken. Twee gemeenten heeft hij niet genoemd, nl. Veenendaal en Woerden, omdat daar krachtige lokale partijen zijn die zelf het culturele aanbod verzorgen. Kunst Centraal biedt die organisaties ook ondersteuning aan. Alle andere gemeenten (met uitzondering van Utrecht en Amersfoort) maken gebruik van de programma's van Kunst Centraal. Op de website van Kunst Centraal staat per gemeente welke scholen meedoen.

In totaal hebben 66 scholen voor een intensief programma gekozen, dat wil zeggen 1 van de 6 scholen, en landelijk gezien is dat een mooie score. Kunst Centraal wil kwaliteit bieden, en zeker geen fröbelwerk. De school kan besluiten om binnen de lumpsum te kiezen voor vakleerkrachten of voor het inhuren van professionals. Wordt er vraag- of stuurgericht gewerkt door Kunst Centraal? Kunst Centraal wil dialoog gestuurd werken. De scholen moeten de regie hebben en zelf besluiten nemen, echter, hoe weet een school wat ze wil als het onbekende materie is? Vanuit het verleden bestaan er netwerken met het onderwijs. De 66 scholen zijn grotendeels bij Kunst Centraal bekend en kunnen gericht van een advies worden voorzien. Het gaat dus om een wisselwerking tussen Kunst Centraal en de scholen zelf. Zo kan een school een keuze maken die enerzijds een uitdaging is maar anderzijds wel bij het profiel past. Sommige scholen kiezen voor een curriculumverbinding terwijl andere scholen ervoor kiezen muziek of alleen drama te doen. Dat staat scholen in zekere zin ook vrij. De kerndoelen zijn vrij ruim geformuleerd. Er zijn scholen die ook wat creativiteit betreft kiezen

voor een integrale aanpak maar er zijn ook scholen die uitsluitend muziek of drama centraal stellen. Scholen in krimpgebieden gebruiken hun cultuureducatie ook wel om zich te profileren en zichtbaar te maken.

Gebleken is dat ouders veel minder met kunst hebben maar meer met creativiteit. De ouderavonden worden door de scholen georganiseerd en kunnen bv. heel goed aan een reguliere ouderavond worden gekoppeld. Kunst Centraal wil ervoor zorgen dat kunsteducatie op de agenda komt om ouders inzicht te geven. De praktijk leert dat in de PABO's het accent op taal en rekenen wordt gelegd. Soms komen de vakken terug in een minor en er zijn leerkrachten die zich daarin specialiseren. Waar het kan, werkt Kunst Centraal met PABO's samen maar het kost veel tijd om met een PABO een goede samenwerking tot stand te brengen. Kunst Centraal bereikt de nieuwe PABO leerkrachten in de provincie Utrecht. Het is ook zijn overtuiging dat kunst- en cultuuronderwijs op de PABO's meer aandacht moet krijgen.

Gevraagd werd of er een speciaal aanbod is voor scholen met een identiteit. Kunst Centraal ontwikkelt programma's op maat. Zo wordt er samengewerkt met een school in Bunschoten en gezamenlijk wordt de inhoud van het programma bepaald. Een - gemengde - klankbordgroep van leerkrachten kijkt mee en beoordeelt mede de voorstellingen. De programmeringen per gemeenten kunnen dan ook zeker verschillen, aansluitend bij de wensen van scholen.

Het zijn vooral de vrije scholen die geen gebruik van het aanbod van Kunst Centraal maken. Deze scholen hebben van oudsher een krachtige opvatting over culturele vorming en houden dat graag in eigen huis. Ook zijn er streng reformatische scholen die graag zelf het programma in eigen hand houden. Incidenteel wordt er wel met deze scholen samengewerkt maar niet structureel. Wat betreft de samenwerking met de UCK en andere partijen, merkt de heer Van der Hulst op dat dit steeds meer gebeurt. In het kader van het kinderboekenfeest wordt er al jaren met andere provincies samengewerkt om daarvoor gezamenlijk materiaal te ontwikkelen. Dat kinderboekenfeest vindt ook plaats in de stad Utrecht, samen met de bibliotheken en de UCK. Het materiaal daarvoor hoeft niet apart ontwikkeld te worden. Overigens is er wat betreft samenwerking nog wel meer winst te behalen. Hij herkent de neiging om materiaal zelf te willen ontwikkelen maar daarvoor is geen ruimte meer. Juist aan de ontwikkelkant wordt samengewerkt met andere organisaties. De Vrede van Utrecht is daarvan een voorbeeld. Het programma was beschikbaar voor alle scholen in Amersfoort, Utrecht en de provincie Utrecht.

Kunst Centraal heeft de scherpe keuze gemaakt om zich op het primair onderwijs te richten, de jeugd tot 12 jaar. Daar ligt ook de kracht van Kunst Centraal. Het voortgezet onderwijs mist nu wel een adviesrol en een expertisecentrum maar de scholen vinden wel de weg naar concrete activiteiten en een concreet aanbod. Andere partijen worden ook door Kunst Centraal ingehuurd, bv. ZZP-ers die gastlessen verzorgen. Scholen zijn niet snel bereid daarover advies te vragen. Wanneer Kunst Centraal geen ruimte krijgt een rol in te spelen aan de expertisekant, dan wil de organisatie niet met ZZP-ers gaan concurreren.

Regelmatig is er contact met de provincie Utrecht over de vraag hoe bedrijven kunnen aansluiten bij programma's van Kunst Centraal. De organisatie is ook in staat gesteld gesprekken met bedrijven en ouders te voeren, met begeleiding van een deskundige. Dat is mede door de provincie mogelijk gemaakt.

Gevraagd werd of er ruimte is in het aanbod van Kunst Centraal om tussentijds iets te doen in de loop van het jaar. Wat werkt is dat het programma in scholen wordt ingeroosterd op een vast moment. Scholen willen activiteiten graag rond de zomer in hun jaarrooster opnemen. Wel wordt in het daaraan voorafgaande halfjaar samen met lokale partijen gekeken wat er speelt en of dat in het programma kan worden meegenomen. Dat is voor gemeenten ook aantrekkelijk om te subsidiëren. De scholen krijgen dan geen extra project omdat dit direct in

de structuur wordt meegenomen. Het is een samenspel tussen flexibiliteit, het op tijd inplannen en zorgen dat scholen het als structuur zien. Overigens werken scholen ook samen met lokale partijen. Het staat scholen altijd vrij om naast de basisstructuur iets met andere ideeën te doen. Kunst Centraal heeft wat dat betreft geen monopoliepositie.

Op een vraag van de heer Marchal, antwoordt de heer Van der Hulst dat het bedrag van 10,90 euro per leerling per jaar gelabeld geld is. Om grote beleidsmatige redenen mag daarvan worden afgeweken maar in principe is dat budget bedoeld voor cultuureducatie van leerlingen.

De voorzitter rondt de bespreking van dit onderwerp af.

11. Statenbrief vormgeving samenwerking het Utrechts Archief

Dit onderwerp is op verzoek van mevrouw Boelhouwer ter bespreking geagendeerd.

Mevrouw Boelhouwer memoreert het mooie werkbezoek van hedenmorgen aan Paushuizen en het Domein en zij dankt de organisatoren daarvoor. In voorliggende statenbrief wordt aangekondigd dat er een DVO wordt opgesteld en dat er een provinciearchivaris zal worden benoemd. Tijdens het werkbezoek heeft zij daar wat uitleg over ontvangen. Haar vraag is wat GS minimaal in de DVO willen opnemen, naast het formele deel. Ook vraagt zij naar de toegevoegde waarde van de provinciearchivaris in relatie tot de huidige provincie-inspecteur.

De heer Driehuijs vindt voorliggende statenbrief wat onduidelijk. Sprake is er van een DVO en de aanstelling van een provinciearchivaris, voortvloeiend uit de wijziging van de Archiefwet. Hij vraagt het volgende:

- Wat houdt de DVO in? Hij mist in de brief de relatie met de financiële afspraken uit het Bestuursakkoord dat provincies financieel gaan bijdragen en dat is anders dan de zorg voor de provinciale archieven.
- Waarom geldt de afspraak voor 3 jaar en niet voor 5 jaar zoals in het Bestuursakkoord is overeengekomen?
- Om welk bedrag gaat de DVO? Wat is de koppeling tussen de inhoud van de DVO en de financiële bijdrage?
- Is die bijdrage een subsidie en welke diensten moet het archief aan de provincie gaan leveren?

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat de provinciearchivaris de taak van de archiefinspecteur overneemt. Er wordt een DVO opgesteld omdat men in een fusie zit en in een ARHI procedure, waardoor men niet snel in WGR regelingen stapt. Een DVO is een tussenoplossing maar zij vindt het jammer dat er nog geen WGR is gekomen. De provincie Utrecht is nu wel betrokken bij het beleid van het Utrechts Archief maar neemt niet deel aan het bestuur en neemt op dat punt geen positie in. Zij betreurt dat, want zij is groot fan van hetgeen het Utrechts Archief voor elkaar krijgt, ook voor erfgoedinstellingen in de regio. Toch kan de provincie met deze DVO uit de voeten omdat dit de gelegenheid biedt de provinciearchivaris nog even in eigen huis te houden. De provincie heeft ook een taak in het bestuurlijk toezicht en de archivaris wordt ook ingezet voor de horizontale controle van archieven. Ook heeft het te maken met de overgang in de provincie van papiergestuurde organisatie naar een digitaal gestuurde organisatie. Het is dan plezierig voor korte tijd de eigen archivaris in huis te hebben zodat hij dicht op de organisatie staat. Over drie jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. Dat zou ertoe kunnen leiden dat de DVO wordt omgezet in een WGR. Het Utrechts Archief heeft gevraagd om wat meer continuïteit en zekerheid. Ook wordt gerelateerd aan het Bestuursakkoord waarin gevraagd werd om vastlegging voor 5 jaar. In principe is 5 jaar voor

de provincie Utrecht geen belemmering. De DVO is niet aangegaan om deze na 3 jaar weer te ontbinden. Drie jaar is wel een evaluatiemoment waarin de DVO eventueel in een WGR zal worden omgezet. Mocht dat niet zo zijn, dat loopt de DVO gewoon door en kan een looptijd van 5 jaar ook van toepassing zijn.

De heer Driehuijs verwijst naar de afspraak tussen IPO en het rijk die een termijn van 5 jaar bestrijkt. De indruk moet niet worden gewekt dat de provincie Utrecht na 3 jaar deze DVO wil beëindigen. Hij begrijpt ook niet wat er onder het kopje “Financiële consequenties” wordt bedoeld. Daar staat: “de bekostiging van de wettelijke taak is geregeld bij PS besluit”, echter, dat besluit had betrekking op een éénmalige subsidie. Overigens heeft hij zich toen van stemming onthouden omdat hij een zekere betrokkenheid bij het archief heeft.

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat er geen sprake was van een eenmalige subsidie. De afspraak was dat de provincie € 6 ton zou betalen aan het Utrechts Archief. Dat is geld dat voorheen door het rijk werd betaald maar nu door de provincie. Het gaat hier om een structureel bedrag dat jaarlijks wordt voortgezet. Er is gekozen voor 3 jaar omdat de provincie dan wil evalueren en de keuzevrijheid wil om eventueel een nog intensievere samenwerking aan te gaan in de vorm van een WGR. Is dat niet het geval, dan zal de DVO worden gecontinueerd en kan er een afspraak voor 5 jaar worden gemaakt.

De voorzitter sluit de discussie over dit agendapunt af.

8. Statenvoorstel jaarrekening 2012

De voorzitter deelt mede dat dit voorstel summier zal worden behandeld omdat dit onderwerp prominent op de agenda van BEM en Provinciale Staten staat. De commissieleden WMC hebben de mogelijkheid om vooraf schriftelijke vragen te stellen niet benut.

De heer Marchal vindt het moeilijk een oordeel over deze jaarrekening te geven, gelet op het kasritme en het doorschuiven van bedragen. Dat maakt dat er weinig grip is op de cijfers en op de programma's. Hij vraagt hoe de gedeputeerde daar zelf mee omgaat. Hoe kan zij voorzien in meer begrotingsdiscipline? Wat zijn de gevolgen voor de programma's in 2013? Voorts verwijst hij naar pag. 108, Utrecht 2040, waar melding wordt gemaakt van capaciteitsgebrek, mijlpalen vertraagd, externe communicatie ligt stil. Zijn vraag is of Utrecht 2040 nog wat wordt of dat het hier gaat om wat laatste stuiptrekkingen.

Mevrouw Van Viegen constateert naar aanleiding van de risicoanalyse dat het risico, dat de jeugdzorg niet in 2015 over zou gaan naar gemeenten, op 50% wordt geschat. Komt dat percentage overeen met de inschatting van de gedeputeerde, omdat zij meent dat de wet dit jaar wellicht niet door de Eerste en Tweede Kamer zal worden aanvaard of heeft een en ander betrekking op een niet uit te sluiten financieel risico?

De heer Schaddellee stelt de volgende vragen:

- Naar aanleiding van pag. 68, cultureel ondernemerschap, constateert hij dat er in 2012 fors minder is uitgegeven dan begroot, zelfs na wijziging van de begroting. Gaat het hier om een verschuiving van 2012 naar 2013 of zit hier een bepaalde beleidskeuze achter?
- Naar aanleiding van pag. 69, nationaal Limes project, komt hij terug op het prachtige werkbezoek van vandaag, al waren er slechts 5 of 6 statenleden aanwezig. Gesproken werd er over de forten. Spreker verwijst naar de toren bij Fort Fectio. Tot zijn

teleurstelling is deze toren al jaren dicht, na slechts één jaar open te zijn geweest. Hij vraagt of de gedeputeerde zich ervoor wil inzetten deze toren weer open te stellen.

Gedeputeerde De Vries komt terug op de opmerkingen van de SGP. Wat betreft de vraag om meer grip te krijgen op de kasritmes, wordt er in de provincie Utrecht wat betreft het programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling met periodes van vier jaar gewerkt. Er is voor gekozen om “het niet in hapklare brokjes onder te verdelen in subsidiestromen”. Gekeken wordt er naar kansen en mogelijkheden en op welke moment de middelen het best kunnen worden aangewend om de doelstellingen uit de kadernota te kunnen realiseren. Dat zal er toe leiden dat er in de komende periode richting 2015 een versnelling optreedt met inzet van meer middelen. Dat verklaart het verschil in ritme van uitgaven van genoemd programma. Op projectbasis worden er met gemeenten afspraken gemaakt over de ondersteuning van projecten. Intern wordt dan nagegaan op welke wijze die ondersteuning kan worden verleend. Zo wordt in het kader van het onlangs met Nieuwegein afgesloten convenant onderzocht hoe het bedrag van € 5 ton zodanig kan worden weggezet dat ook de ambtelijke inzet van de provincie een plek krijgt in de begroting. Er wordt voor gezorgd dat er voldoende middelen zijn om de uitvoering ter hand te kunnen nemen. Het meest geld wordt ingezet voor de uitvoering en minder in de opbouw van projecten.

De heer Thonon leest in de risicoparagraaf dat er 50% kans is dat er aanspraak wordt gemaakt op garantstelling voor EYOF. Uit vragen van zijn fractie in de stad Utrecht blijkt dat er een grote kans is dat EYOF verlies gaat draaien. Waarom staat het percentage dan toch op 50%? Wat heeft de provincie ondernomen om dit project zonder verlies te laten draaien?

Gedeputeerde Pennarts licht toe dat het project Utrecht 2040 wat verder van de provinciale organisatie is gepositioneerd. Het netwerk moet worden verzelfstandigd en dat is gebeurd. De administratie wordt niet langer door de provincie gedaan. Er zijn kernprojecten benoemd met trekkers, ook buiten de provinciale organisatie. Er zijn meer organisaties die zich verbinden aan het netwerk 2040. Enkele maanden geleden heeft er een doorstartbijeenkomst plaatsgevonden waarin de nieuwe uitgangspunten van het netwerk zijn belicht. Dat leverde 100 geïnteresseerde deelnemers op. Het netwerk is nog springlevend en zoekt nieuwe deelnemers en nieuwe projecten op het gebied van duurzaamheid. Flankerend daaraan komt er in 2014 een nieuwe Staat van Utrecht uit. Daar zullen ook statenleden nadrukkelijk bij worden betrokken. De duurzaamheidprijs hing ook samen met het netwerk 2040 die voorheen onder beheer van de provincie werd georganiseerd. De duurzaamheidprijs is nu ook geadopteerd door het netwerk 2040 en wordt aan een doel gekoppeld, nl. succesvolle transformatie van leegstaande kantoren.

Terecht werd in het kader van cultureel ondernemerschap geconstateerd dat er uitgaven verschoven zijn naar 2013 maar investeringen zullen niet verder naar achteren worden geschoven. Rond cultureel ondernemerschap zijn er vele activiteiten gaande. In de komende periode komen er nog meer punten tot ontwikkeling, zoals het revolverende fonds om projecten op een andere manier te kunnen financieren. In een volgende commissievergadering zal zij daar nader op terugkomen.

Zij zal navragen waarom de Romeinse toren van Fort Fectio niet geopend is en informeren of er alsnog in openstelling kan worden voorzien.

Een vraag werd gesteld over de risicoparagraaf, waarom er in het kader van de overgang van de jeugdzorg een risicopercentage van 50% is ingeschat. Het gaat hier om een momentopname. Naarmate de datum van 2015 dichterbij komt, wordt het risicopercentage kleiner. 50% geeft ook de impact aan op de provinciale organisatie, met name wat betreft

afbouw van personeel en middelen. Zij verwacht dat er in de risicoparagraaf 2013 een kleiner risicopercentage zal staan, gelet op de situatie van dat moment. Zij kan nog geen duidelijkheid geven over de garantstelling voor het Europees Jeugd Olympisch Festival. Het is juist dat er dienaangaande de nodige zorgen zijn. Er zijn ook vragen door de PVV over dit onderwerp gesteld en deze worden beantwoord. Gedeputeerde Pennarts kan het risicopercentage nu nog niet inschatten omdat de begroting nog niet is afgerond. De zaken komen juist in de laatste fase het best in beeld. De garantstelling is in twee posten gesplitst. Een deel heeft betrekking op sponsorinkomsten en het andere deel heeft betrekking op huisvesting, dat zijn twee kwetsbare punten in de financiering. Gevraagd werd wat de provincie heeft gedaan om de risico's zo klein mogelijk te houden. De provincie heeft een projectleider aan dit project verbonden. Zelf zit ze in het bestuur van het EYOF. Vrij recent is er door de provincie een boekenonderzoek gedaan om de risico's scherp in beeld te krijgen zodat er op tijd kan worden bijgestuurd.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

9. Statenbrief Voortgangsrapportage huisvesting vergunninghouders 2^e halfjaar

De heer Joustra constateert uit voorliggende rapportage dat er een geweldig resultaat is bereikt. Echter, het is maar net hoe die rapportage wordt bekeken. Mensen die in Woerden of in Wijk bij Duurstede op een wachtlijst staan, zullen niet tevreden zijn. Hij constateert voorts twee problemen:

- leegstand van sociale huurwoningen in delen van het land
- er zijn gemeenten waar het heel moeilijk is vergunninghouders te plaatsen omdat er zo weinig sociale huurwoningen vrij zijn. Zijn er sociale huurwoningen vrij, dan gaat het vaak om eengezinswoningen.

Opstapeling van beide problemen, biedt een oplossing en juridisch hoeft dat ook geen probleem te zijn. De VVD meent dat de in de plaatstredingsprocedure wellicht lijkt op het zoeken van problemen. Voordat er een in de plaatstredingsprocedure gaat beginnen, zouden gemeenten, met problemen rond de huisvesting van vergunninghouders, met andere gemeenten eventueel over provinciegrenzen heen tot een vergelijk kunnen komen. Dan hoeft er geen in de plaatstredingsprocedure te volgen.

Mevrouw Maasdam memoreert de toezichthoudende taak van de provincie wat betreft dit onderdeel. Gedeputeerde Pennarts heeft in antwoord op eerdere schriftelijke vragen aangegeven dat het rijk vooral kijkt naar een provinciale taakstelling. Dat verbaast haar. Gaat het hier niet om gemeentelijke taakstellingen?

De heer Marchal leest uit de antwoorden van GS op eerdere vragen dat het gaat om het uitvoeren van een wettelijke taak, vooral technisch-juridisch van aard, en niet inhoudelijk of politiek. In het stuk staat echter dat dit provincies meer beleidsvrijheid geeft bij de wijze waarop het toezicht op gemeenten kan worden ingevuld; dat lijkt wel politiek en inhoudelijk van aard te zijn. Hij vraagt dienaangaande om toelichting.

De heer Thonon leest in de antwoorden van de gedeputeerde dat de provincie Utrecht gaat toezicht houden op het voldoen aan de door het rijk opgelegde taakstelling van Utrechtse gemeenten. Mevrouw Maasdam noemde zojuist de provinciale taakstelling. Ook hij vraagt dienaangaande om een toelichting.

Gedeputeerde De Vries deelt mede dat de provincie gehouden is om toezicht te doen. Een en ander is vastgelegd in de nieuwe Wet Revitalisering Generiek Toezicht (WRGT). De

provincie heeft dus nog steeds de bevoegdheid om toezicht te houden op gemeenten wat betreft hun taakstelling voor huisvesting van vergunninghouders. Het rijk legt die taakstelling aan gemeenten op. Het betreft dus geen provinciale maar een gemeentelijke taakstelling, gebaseerd op het aantal inwoners van een gemeente. Alle taakstellingen tezamen levert een provinciale taakstelling op. Het COA gebruikt deze om de taakstelling, samen met gemeenten, te realiseren. In de provincie Utrecht heeft er in het verleden een pilotproject plaatsgevonden, bedoeld om een snellere match te vinden tussen statushouders en huisvesting. Die pilot was vrij succesvol en werd daarop landelijk uitgerold. Nadrukkelijk wordt gekeken naar de vraag of het gaat om een gezin of om een eenpersoonshuishouden en waar er een woning te vinden is. Wanneer het om eenpersoonshuishoudens gaat, dan is de match niet eenvoudig omdat het woningaanbod daarvoor beperkt is. Daar moet een oplossing voor worden gevonden. Een aantal gemeenten werkt reeds intergemeentelijk samen, bv. Woerden, Oudewater en Montfoort. Het staat gemeenten vrij om ook over gemeentegrenzen heen samen te werken. Hij kan zich bv. voorstellen dat gemeenten als Woudenberg, Renswoude en Scherpenzeel samen met Veenendaal gaan optrekken, mits dat goed in het COA wordt afgestemd. Het gaat erom dat doelstellingen worden gerealiseerd en daar is het toezicht van de provincie ook op gericht. Voor gemeenten, die hun taakstelling niet halen, is er een in de plaatstredingsprocedure ontwikkeld. Deze procedure had tot doel gemeenten, die achterbleven in hun taakstelling, toch te bewegen hun taakstelling te halen. Dat heeft effect gehad. De provincie heeft die gemeenten, soms samen met het COA, verder op weg geholpen om naar passende oplossingen te zoeken. Dat heeft een goed resultaat opgeleverd, hetgeen uit voorliggende rapportage blijkt. Inmiddels is er een wat andere situatie ontstaan, omdat de provincie door de nieuwe wetgeving wat betreft het toezicht wat meer op afstand is gekomen. Toch moet de provincie invulling blijven geven aan de toezichthoudende taak. Het instrument van de in de plaatstredingsprocedure zal hij als stok achter de deur blijven hanteren om te voorkomen dat de goede resultaten, die tot nog toe zijn behaald, weer teniet zouden worden gedaan.

Mevrouw Maasdam vraagt hoe het werkt wanneer Renswoude, Woudenberg en Veenendaal een overeenkomst sluiten over het overnemen van taakstelling op het gebied van de huisvesting vergunninghouders. Hoe wordt dat in de rapportages verwerkt?

De heer Thonon vraagt naar de verschillen tussen de oude en nieuwe wet.

De heer Marchal vraagt nogmaals hoe het zit met de beleidsvrijheid van provincies. Wat betreft de intergemeentelijke samenwerking, vraagt hij naar het nut van samenwerking met bv. de gemeente Utrechtse Heuvelrug waar veel vergunninghouders worden gehuisvest. Wat is dan het nut van samenwerking voor andere gemeenten?

De heer Fastl is blij met de standvastige en duidelijke insteek van het college van GS wat betreft dit onderwerp.

De heer Driehuijs sluit zich bij dat compliment aan.

Hij verwijst naar punt 6, waar een aantal generalisaties staat, en zijn vraag is of deze wel juist zijn. In de rapportage wordt aangegeven dat er alleen maar eengezinswoningen worden aangeboden. Spreker weet dat woningcorporaties voor bijzondere doelgroepen of urgentiegevallen vrijwel nooit eengezinswoningen aanbieden maar bijna altijd etagewoningen. Bij hoge uitzondering worden er eengezinswoningen aangeboden. Het beeld wordt nu gecreëerd dat er een totale mismatch zou zijn tussen alleenstaande asielzoekers met status en de woningmarkt. In de praktijk valt dat erg mee. In de rapportage staat ook "Veel gemeentebestuurders deinzen er voor terug om iedere beschikbare woning uitsluitend voor

vergunninghouders te bestemmen.” Wanneer dat aan de tabel wordt gerelateerd, dan kan niet worden volgehouden dat een gemeente met een taakstelling van 1 of 2 woningen, iedere woning voor een vergunninghouder moet bestemmen. Al met al vraagt de heer Driehuijs zich af of de onder punt 6 gesignaleerde knelpunten wellicht te zwaar zijn aangezet.

Gedeputeerde De Vries komt terug op de vragen en opmerkingen van de PvdA. Hij weet dat er gemeenten zijn die het zelfs bij een hele kleine opgave moeilijk hebben, niet zozeer vanuit de woningbouwopgave, maar meer vanuit de redenering dat de taakstelling niet bij de gemeente zou passen. Met dergelijke argumenten kan hij niets en hij laat dat ook duidelijk weten. Ook de kleine gemeenten hebben een wettelijke taak. Hij begrijpt dat sociale huurwoningen in een kleine gemeente beperkt beschikbaar komen, laat staan dat het gestapelde woningen zouden zijn. Daarom was hij blij met de pilot “Sneller Thuis geven” omdat dit meer maatwerk mogelijk maakte. Die aanpak heeft veel gemeenten geholpen. Mogelijk staat de tekst in de rapportage wat somber geformuleerd maar het beeld dat wordt geschetst komt overeen met hetgeen spreker signaleerde. Hij weet dat kleine gemeenten het moeilijker hebben dan grote gemeenten als Utrecht en Amersfoort die over veel meer sociale huurwoningen beschikken, hetgeen plaatsing van vergunninghouders gemakkelijker maakt. De SGP stelde een vraag over de beleidsvrijheid van provincies en D66 vroeg wat het voor provincies betekent om meer op afstand te staan. Dat houdt in dat de provincie minder cijfers bijhoudt en niet meer ieder half jaar rapportages opvraagt of gesprekken met gemeenten aangaat. Die taak heeft het COA overgenomen. Een keer per jaar haalt de provincie samen met het COA de resultaten op en wordt nagegaan wat dat betekent voor de opgave van de diverse gemeenten. Dan wordt ook duidelijk welke gemeenten een extra impuls nodig hebben om ze bij de les te houden. Op dat moment komt de provincie in beeld. Vanuit de toezichthoudende rol zal de provincie dan ingrijpen. De inplaatstredingsprocedure wordt overigens terughoudend gehanteerd, alleen bij een continue beeld dat een gemeente in de taakstelling achterblijft.

Op de vraag van het CDA licht de gedeputeerde toe dat een samenwerkende gemeente als bv. Woudenberg het COA kan berichten dat de taakstelling van enkele vergunninghouders door Veenendaal is overgenomen. In de rapportage zal vervolgens tot uitdrukking moeten komen dat de taakstelling wel is gerealiseerd, maar door een buurgemeente is overgenomen. Daarover moeten eerst met het COA goede afspraken worden gemaakt.

De voorzitter sluit dit agendapunt af.

10. Statenbrief Voortgangsrapportage programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling

De heer Joustra deelt mede dat de VVD verbaasd is over het feit dat er voor de sociale huurwoningen een bijdrage wordt verzonden in het kader van duurzame energieopwekking. De VVD is van mening dat dit breder moet worden getrokken. Wanneer dit project zich gaat voordoen, dan dienen de particuliere woningen daar ook bij te worden betrokken. Van een particulier mag worden verwacht dat hij zelf een investering in zijn woning doet. Wanneer 1/6^e deel van die investering door de provincie wordt vergoed, levert dit een hefboom op om zonneboilers en bodemwarmteprojecten te stimuleren. Hij kan zich niet voorstellen dat een organisatie als Portaal hetzelfde effect voor het klimaat zou kunnen bereiken. Destijds merkte D66 op dat in het overlegplatform de huizenkoper niet vertegenwoordigd was. Ook de VVD is van mening dat de Vereniging Eigen Huis in dat overlegplatform thuishoort.

In de gesubsidieerde huursector is sprake van veel alleenstaanden. Om meer sociale huurwoningen vrij te krijgen, vindt de VVD het meer samenwonen van alleenstaanden een

creatieve oplossing. Een datingsite voor sociale huurders zou een goedkope oplossing kunnen zijn om dat te bewerkstelligen. Voorts vindt de heer Joustra de stimulans voor de particuliere huurmarkt niet in de rapportage terug, terwijl de stimulans voor de corporatiehuurmarkt wel genoemd wordt.

De heer Driehuijs dankt GS voor deze duidelijke en verhelderende rapportage. Bij de start van het college liet gedeputeerde De Vries meermalen weten dat de provincie geen woningen bouwt. Desondanks constateert de PvdA dat er veel tot standkomt, mede dankzij een actieve bestuurlijke en ambtelijke bijdrage van de provincie Utrecht. De PvdA juicht dat van harte toe. Ondanks het feit dat de provincie geen huizen bouwt, blijkt nu dat de provincie op dit terrein een meerwaarde oplevert. Het is een goede zaak dat de gedeputeerde met de Focus gemeenten aan de slag is gegaan. Tegelijkertijd blijkt uit de pagina's 36 en 37 van de jaarrekening dat er problemen zijn met het wegzetten van het geld. Voor de Kadernota zou er een bedrag van € 5 ton worden uitgegeven terwijl het bij € 56.000 is gebleven. Daar zijn wel goede verklaringen voor, maar van belang is het om de vliegwielfunctie aan het rollen te krijgen. Hij hoopt niet dat in de jaarrekening 2013 vergelijkbare teksten zullen staan. De provincie wil 5 Focusgemeenten benoemen en dat leidt nu al tot succesvolle resultaten. De PvdA vraagt hoe dat kan worden verbreed naar gebieden en gemeenten waar die positieve energie nog niet is en waar projecten niet van de grond komen. Het zou bv. goed zijn om good practices breed uit te dragen en gemeenten met elkaar in contact te brengen. De provincie kan op dit terrein een belangrijke rol spelen. Hij roept de provincie daartoe op. Eerder heeft de gedeputeerde op verzoek van de PvdA toegezegd specifiek te zullen kijken naar de huisvesting voor starters, lage inkomens en ouderen, maar in deze rapportage kon spreker daar niets over terugvinden. Hij vraagt hier opnieuw nadrukkelijk aandacht voor. Ouderen zijn vaak alleenstaand maar zijn ook doelgroep van veel overheidsbeleid, bv. om langer zelfstandig te wonen. Dat vraagt dan wel om aangepaste woningen. Hij vraagt de provincie een inspanning te plegen waar het gaat om de woningbouw voor deze doelgroep, maar ook voor de starters en de lage inkomens. Voorts sluit hij zich aan bij de vraag van de VVD fractie waar het gaat om de particuliere en de middeldure huurwoningen. De PvdA meent dat daar veel kansen liggen. Er zijn inkomensgroepen die niet meer voor sociale woningbouw in aanmerking komen maar vaak kunnen de mensen met een relatief beperkte inkomen nauwelijks een woning kopen. De PvdA meent dat er wel degelijk kan worden gebouwd in de particuliere huurmarkt met huren van € 800 per maand. Daarvoor is zeker een markt. Zelfs voor institutionele beleggers zoals pensioenfondsen kan het interessant zijn om daar hun vermogen in te investeren. Wellicht kan de gedeputeerde zich op dat vlak moeite getroosten om daar beweging in te krijgen. Een en ander kan bijdragen aan een structurele en duurzame belegging als het gaat om pensioenen maar ook in het op gang helpen van de bouw. Op 19 juni a.s. organiseert de PvdA fractie een bijeenkomst over wonen en binnenstedelijke ontwikkelingen en de heer Driehuijs nodigt de gedeputeerde en alle commissieleden daarvoor van harte uit.

Mevrouw De Korte memoreert dat zij uitgebreide antwoorden heeft ontvangen op eerder door haar ingediende vragen. Zij dankt de gedeputeerde daarvoor. Toch heeft ze nog enkele vragen:

- Naar aanleiding van het bedrag van € 56.000 blijken er ook andere budgetten gebruikt te worden. Dat is onduidelijk. Worden er andere budgetten gebruikt om dit programma neer te zetten?
- Er worden 5 Focus gemeenten genoemd maar er zijn ook projecten waar veel meer gemeenten gebruik van maken. Dat is een goede zaak. Zij vraagt of wordt vastgehouden aan 5 Focusgemeenten. Wie zijn de Focusgemeenten?

- Onduidelijk is het of de doelstellingen van projecten zijn gehaald. Ook was het doel van projecten niet altijd duidelijk. Zij begrijpt dat een en ander thematisch wordt bekeken maar dat is wel lastig leesbaar. In een volgende evaluatie zou duidelijker naar voren moeten komen of doelstellingen van projecten wel worden gehaald.
- Zij constateert voorts dat de thematische punten in de beantwoording niet overeenkomen met de evaluatie. De aanpak leegstand wordt bv. niet meer als thema genoemd, maar wel staat er “efficiënt gebruik van vastgoed, meervoudig ruimtegebruik, betere sturing op vraag een aanbod, uitplaatsing hinderlijke bedrijven”. Zij vraagt dienaangaande verduidelijking wat betreft de beoordeling van de thema’s.

De heer Thonon sluit zich aan bij de complimenten van de PvdA. Veel resultaten van het programma sluiten goed aan bij het verkiezingsprogramma van D66. Uit de statenbrief komt duidelijk naar voren dat de kosten sterk achterblijven bij de begroting als gevolg van opbouw van programma’s en de startfase. Er wordt een beeld opgeroepen dat het college nog zoekende is naar de rol voor zichzelf op dit vlak. Is dat juist?

In de evaluatie staat een discrepantie. In het kader van de regionale afstemming staat dat GS daarmee bezig is. Ook wordt aangegeven dat dit aanleiding geeft om de verwachtingen rondom regionale afstemming enigszins bij te stellen. Het verkrijgen van inzicht in en kennis van de lokale en regionale situaties is voor veel gemeenten al een heel belangrijke stap. De provincie beraadt zich ook op zijn eigen rol en de ruimtelijke en financiële mogelijkheden hierin. Een en ander klinkt in de orden van D66 nogal afwachtend, echter, verderop in de tekst staat “maar aanjagen en faciliteren is niet voldoende. De provincie moet ook helpen de eerste stap te maken. We vervolgen onze inzet.” Hij vraagt of de gedeputeerde wat licht op deze discrepantie kan werpen.

Uit een gesprek met de D66 statenfractie van Zuid-Holland bleek dat daar een langere traditie heerst wat betreft het sturen op woningbouwaantallen. Hij vraagt of GS weten wat de ervaringen in Zuid-Holland zijn en of deze in de provincie Utrecht kunnen worden ingezet. Het lijkt erop dat de provincie Utrecht schroom heeft om te sturen op woningbouwaantallen en gemeenten op afstemming aan te spreken terwijl de provincie Zuid-Holland die schroom al lang geleden heeft afgeworpen.

Wat betreft het platform woningmarkt en bestuurlijk versnellingsnetwerk vraagt D66 zich af hoe dat past in de taken van de kadernota wonen en binnenstedelijke ontwikkeling en in de kerntaken van de provincie. Die vraag is er ook over kennisdeling. Kennisdelen is een goede zaak maar het is de vraag of dat past bij de provinciale taken binnen het coalitieakkoord. Hij sluit zich voorts aan bij de vragen van de PvdA waar het gaat om meer aandacht voor het doelgroepenbeleid en voor de middelhoge huurwoningen.

De heer Fastl sluit zich aan bij de vraag van de VVD waar het gaat om het breder toepassen van de bijdragen in de bouw waar het gaat om duurzaamheid. Melding werd gemaakt van grote woningen die door kleine gezinnen of alleenstaanden worden bewoond. In de wijk Utrecht Overvecht is hem overigens gebleken dat snelle doorstroming wel degelijk mogelijk is, wanneer er nieuwe seniorencomplexen met kwaliteit worden gerealiseerd. Kwaliteitsbouw voor ouderen werkt dus wel degelijk.

Het viel hem op dat CDA, VVD en D66 in de Tweede Kamer recentelijk opmerkingen hebben gemaakt over het gedrag van corporaties, o.a. omdat ze niet voortvarend waren in het bouwen van woningen. Hoe kijkt de gedeputeerde daar tegenaan? Met het ingezette rijksbeleid is het te verwachten dat corporaties terughoudend zijn met hun investeringen. Hij kan zich voorstellen dat de provincie Utrecht richting rijk uitdraagt de corporaties meer slagkracht te geven omdat juist zij huurwoningen van € 800,- per maand kunnen realiseren en daarvoor aantallen kunnen maken. Nu wordt er sterkt gefocust op kleine projecten. Dat is een

goede zaak, echter, het werkelijke bouwvolume zal door corporaties tot stand moeten worden gebracht.

De heer Thonon memoreert dat het ging om de fracties van PvdA, VVD en D66 en daarmee betrof het een ruime meerderheid van de Tweede Kamer.

De heer Boer constateert dat veel van zijn opmerkingen reeds door anderen naar voren zijn gebracht. De SP kan zich deels aansluiten bij de opmerkingen van de VVD. Bij het opknappen van een wijk moeten niet alleen de huurwoningen, maar ook de koopwoningen worden meegenomen. De SP staat op het standpunt dat eerst de bestaande woningen goed verbeterd moeten worden. Dat is snel mogelijk en is bijzonder effectief voor de economie. Ook kan de SP zich vinden in het plan van de PvdA wat betreft de middelhuis. Ook de SP onderkent een enorm probleem op de woningmarkt omdat huurders niet meer doorstromen, nu het vrijwel onmogelijk wordt een woning te financieren. Ook kan hij zich vinden in het standpunt van GroenLinks waar het gaat om het steunen van de corporaties.

De heer Schaddellee deelt mede dat er in de Krimpenerwaard onlangs een Krimpcafé werd gehouden. Daar kwamen nuttige onderwerpen langs:

- Gevraagd werd hoe het zit met de woningen die beschikbaar zijn. Zijn er teveel, zijn er te weinig, zijn ze voldoende aantrekkelijk, zit het probleem in de aanbod of in de vraagzijde. Graag sluit de heer Schaddellee zich aan bij de opmerking van GroenLinks dat er aandacht moet zijn voor leeftijden, doelgroepen alsmede vraag en aanbod.
- Hoogleraar Leo van Wisse uit Groningen vond dat provincies meer de regie moeten nemen in de woningmarkt. Zuid-Holland doet dat al langer.
- Gemeld werd dat de provincie Utrecht juist niet krimpt maar groeit als gevolg van de centrale ligging. Vooral tweeverdieners vertrekken naar de provincie Utrecht. Echter, onder tweeverdieners is een hoog scheidingspercentage. Demografen kunnen niet voorspellen hoe die ontwikkeling er over 20 jaar uit zal zien en dat plaatst vraagtekens bij de toekomststramingen. Zijn er over 20 jaar nog wel voldoende tweeverdieners in deze provincie?
- Door het Planbureau van de Leefomgeving werd aangetoond dat Utrecht, na Flevoland, de provincie is met de meest bevolkingsgroei. Wellicht is het in de provincie Utrecht tijd voor een Groeicafé in plaats van een Krimpcafé.

Wat betreft voorliggende voortgangsrapportage merkt de heer Schaddellee het volgende op:

- De rapportage lijkt wat glossy en is uitvoerig. Wat de ChristenUnie betreft mag de rapportage voortaan wat beknopter.
- Hij complimenteert de gedeputeerde met hetgeen er inhoudelijk is neergezet. Concreet wordt aangegeven waar de provincie mee bezig is en welke speerpunten er zijn alsmede wat er al bereikt is. Hij krijgt niet het beeld dat GS nog zoekende is naar zijn rol.
- Onderaan pag. 8 wordt ingegaan op de ketensamenwerking met gemeenten. Hij vraagt of gemeenten en andere partijen in de ketensamenwerking blij zijn met de rol van de provincie of bestaat de toegevoegde waarde van de provincie alleen uit subsidies?

De heer Marchal vindt voorliggende rapportage helder en duidelijk. Hij verwacht dat de volgende rapportage meer cijfermateriaal zal bevatten, omdat er nu veel geld is doorgeschoven naar komende jaren. Veel is ingezet in opbouw terwijl er nog geen grote uitgaven zijn gedaan. De SGP is benieuwd naar volgende rapportages waar het gaat om meten is weten, effectiviteit van beleid en eventuele bijsturing.

Gemeenten moeten inventief zijn om de woningmarkt in beweging te krijgen. Grondprijzen beginnen te dalen maar dat alleen kan niet de oplossing zijn. Er moet vooral innovatief en creatief gewerkt worden. Het aanjaagteam kan dat wellicht versterken. Zijn vraag is of de provincie gemeenten nog meer op sleeptouw kan nemen. Een regierol van de provincie is in dat opzicht wenselijk. Spreker verwijst dienaangaande naar de grote problemen in Wijk bij Duurstede wat betreft enkele locaties.

De heer Marchal las dat er enkele corporaties zijn die hun zaken financieel niet op orde hebben. Indirect kan de provincie dat beïnvloeden. Hij vraagt hoe GS hun indirecte invloed benutten om de corporaties financieel weer op de rit te krijgen zodat ze hun taakstelling naar behoren kunnen uitvoeren.

Wat zijn de criteria voor een Focus gemeente? In totaal moeten er vijf Focusgemeenten komen. Hoe worden de andere gemeenten bij de vliegwielfunctie van de Focusgemeenten betrokken?

Mevrouw Hoek is eveneens te spreken over voorliggende rapportage maar daarin mist zij wel de doelstelling voor sociale woningbouw. Het lijkt erop alsof de sociale woningbouw, gezien de situatie van dit moment, in de verdrukking komt. Het gebeurt met zekere regelmaat dat een woningbouwvereniging plotseling de stekker uit een woningbouwproject trekt. Het gevaar is dan dat projectontwikkelaars dat project overnemen. Het komt voor dat ze braakliggende terreinen of verkrotting opkopen. In woningbouwplannen wordt vervolgens soms noodgedwongen een supermarkt opgenomen terwijl dat niet in de wijk nodig is. In dergelijke plannen komt sociale woningbouw dan niet meer voor terwijl 30% sociale woningbouw in een project nodig is. Veel gemeenten nemen in hun begrotingen inkomsten uit leges mee. Wanneer de woningen niet worden gerealiseerd, kloppen de begrotingen niet meer. Projectontwikkelaars zijn bereid in te springen maar stellen dan wel de nodige eisen; gemeenten willen in zo'n situatie nogal eens overstag gaan. Dit is een gevaarlijke ontwikkeling en dat signaal wil zij graag aan GS voorleggen.

De heer Joustra leest in dit stuk dat de huuraantallen redelijk volgens verwachting zijn. Mevrouw Hoek heeft dat ook gelezen, echter, het aantal woningen is van 6000 naar 3200 woningen teruggevallen, bijna een reductie van 50%.

De heer Joustra heeft in deze rapportage niet gelezen dat het aantal sociale woningen met 50% is verminderd. Mevrouw Hoek beaamt dat het totaal aantal woningen in de rapportage niet verder is uitgesplitst.

Gedeputeerde De Vries dankt de commissie voor de complimenten; hij geeft deze door aan zijn ambtenaren. Hij constateert dat de commissie WMC opnieuw opmerkingen maakte over de sociale huurwoningen. Bij de mededelingen gaf hij zojuist aan dat de provincie met de corporaties in gesprek is om partijen te ondersteunen bij initiatieven en ideeën, teneinde efficiënter in de ketenbenadering te kunnen werken. Daarmee kunnen de kosten worden gedrukt en worden er meer nieuwe projecten mogelijk. Tussen de corporaties doen zich grote verschillen voor, afhankelijk van de grootte en het woningbestand. Zo is er Mitros, een grote corporatie, of Jutfaas Wonen, dat een bescheiden omvang heeft. De bewegingsruimte van de corporaties hangt daarmee samen. Jutfaas Wonen durft meer in wijken te investeren en zet zich in voor transformatie van kantoren in starterswoningen. Mitros heeft vele duizenden woningen in bezit en kan zich veel minder risico veroorloven.

Vragen zijn er gesteld over de duurzame energie in relatie tot de woningbouw. Nagedacht wordt over de vraag of samen met de Natuur en Milieufederatie en de corporaties kan worden gewerkt aan een "energienotaloze woning". Dat zal kunnen leiden tot een investering in de verduurzaming van het woningbestand. Dit interessante concept wordt nader uitgewerkt. Zo zou er ook iets kunnen worden gedaan aan het verduurzamen van de bestaande

woningvoorraad. Wellicht dat hierover in het komende jaar nadere afspraken kunnen worden gemaakt.

De heer Joustra duidde voorts op de particuliere sector. Destijds heeft de provincie daar veel in gesubsidieerd, bv. met het project “Meer met Minder”. Bij particulieren werkt het beter wanneer duidelijk is dat ze op termijn iets aan een maatregel verdienen. Onlangs bleek hem dat er voor het verbeteren van de woning, in het kader van certificering energielabel, een bedrag van 1500 euro moest worden betaald voor een nader onderzoek om een subsidie van 750 euro te verkrijgen. Dat werkt niet. Een en ander moet op een goede manier worden georganiseerd. Spreker gelooft niet in het subsidie-instrument maar veel meer in het rekeninstrument om particuliere eigenaren te interesseren in energiemaatregelen. Daarvan zijn goede voorbeelden beschikbaar. Overigens mag er op dat terrein veel meer van de markt worden verwacht dan van de overheid.

Opgemerkt werd dat de huizenkopers in het Versnellingsnetwerk worden gemist. De NVM regio Utrecht is daarin wel vertegenwoordigd en stelt zich daar zeer actief op. De NVM komt zelf ook met goede ideeën. Ook worden goede initiatieven uit andere provincies meegenomen.

De Vereniging Eigen Huis is niet voor het Versnellingsnetwerk uitgenodigd, maar wel voor het Platform.

De suggestie werd gedaan om een datingsite voor sociale huurders te ontwikkelen. Wellicht kan dit door corporaties worden opgepakt; hij zal die suggestie aan ze voorleggen.

Onlangs was hij in het GAK gebouw in Bos en Lommer, Amsterdam, dat door de BAM wordt herontwikkeld. Daar wonen alleen maar jonge starters tegen een betaalbare prijs.

De heer Driehuijs kan zich niet voorstellen dat de VVD de suggestie van een datingsite, om het aantal sociale huurwoningen te vergroten, serieus bedoelde. Dit lijkt wel erg veel op betutteling.

De heer Joustra licht toe dat het overgrote deel van de bewoners van sociale huurwoningen alleenstaand is en dat is 3 x zoveel dan mensen die in een andere woning wonen. Ook de sociale huurders hebben behoefte aan gezelligheid. Uiteraard gaat het hier om vrijwillige keuzes. Wanneer twee alleenstaanden, die een sociale woning bewonen, gaan samenwonen, ontstaat er een lege sociale woning.

Ook de heer Marchal gaat ervan uit dat de VVD hier een grapje maakt.

Gedeputeerde De Vries kan zich wel voorstellen dat de systematiek van woningruil binnen corporaties ter hand wordt genomen om een beweging op de woningmarkt tot stand te brengen. Hij meent dat ook corporaties behoefte hebben aan meer afstemming op dat vlak. Er is zeker aandacht voor de particuliere huurmarkt; dat is dit jaar opgepakt. Nagegaan wordt of een bepaalde woningbouwopgave in een koopsegment bv. samen met ontwikkelaars en beleggers kan worden omgezet in particuliere huurwoningen. Dat is niet eenvoudig, gezien de verschillende belangen, maar er zijn wel mogelijkheden. De provincie Utrecht tracht daar stimulerend in op te treden. Mensen hebben minder financiële speelruimte van banken en daardoor kiest men er vaker voor eerst te huren en pas later de stap naar een eigen woning te maken.

De SGP vroeg naar de kenmerken van de Focusgemeenten; een en ander wordt op pag. 9 bij voetnoot 3 vermeld. Het moeten gemeenten zijn met een bestuurlijke drive en met binnenstedelijke opgaven waar kwaliteit aan moet worden toegevoegd. Het gaat niet alleen om nieuwbouwlocaties maar er moeten verschillende opgaves aan elkaar worden verbonden. Als voorbeeld noemt hij Jutfaas, waar een gebied nabij het oude centrum met kwaliteitsimpulsen zal worden herontwikkeld.

Gevraagd werd of er in de jaarrekening 2013 meer inzicht kan worden gegeven in de inzet van middelen wat betreft Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling. Dat is vanzelfsprekend. Veel projecten zijn opgestart en hebben tijd nodig om tot ontwikkeling te komen. Ook komt

men vanuit een verkokerde subsidieopgave terwijl er nu een breder speelveld aan het ontstaan is. Dat vraagt richting gemeenten om meer maatwerk, teneinde na te gaan hoe de gelden op de beste manier kunnen worden ingezet.

In de voortgangsrapportage wordt aangegeven dat met projecten in de Focus gemeenten voorbeelden worden gegeven van binnenstedelijke opgaven, die ook elders tot stand kunnen worden gebracht. Overigens is ook de afspraak gemaakt dat incidentele projecten zullen worden versneld.

De provincie Utrecht is met de corporaties in gesprek over de woningmarkt voor starters, lagere inkomens en ouderen. Aandacht is er voor particuliere huur en middeldure huur. Deze beweging moet vooral vanuit de markt worden gemaakt. Er is vraag naar deze woningen en die vraag kan stimulerend zijn om in dat woningaanbod te gaan voorzien.

De heer Driehuijs herinnert de gedeputeerde aan zijn toezegging dat er ook in de programmering voor de woningbouwopgave aandacht zal worden besteed aan het doelgroepenbeleid. Datzelfde geldt ook voor de middeldure huur. Terecht moet dat ook uit de markt voortkomen maar tegelijkertijd is gebleken dat de provincie wel degelijk meerwaarde kan leveren. Nadrukkelijk verzoekt hij de gedeputeerde dit punt op te pakken, bv. met pensioenfondsen, om de mogelijkheden in kaart te brengen.

Gedeputeerde De Vries is het hiermee eens. Momenteel worden andere financieringsconstructies uitgewerkt, met mogelijke betrokkenheid van pensioenfondsen en andere investeerders. Hij hoopt PS daar volgend jaar meer over te kunnen vertellen. Wel zijn de marges van de provincie beperkt, in die zin, dat het gaat om geld van derden.

Uit voorliggende rapportage blijkt dat er in projecten, bv. in Wijk bij Duurstede, aandacht is voor speciale groepen, bv. door de bouw van kluswoningen en sociale woningen, om zo de gewenste mix in woningbouw te stand te brengen. Dat is echter niet overal mogelijk omdat dit ook samenhangt met de grondprijzen van locaties. De provincies onderzoekt altijd of er extra kansen liggen die kunnen worden verzilverd.

Terugkomend op de vraag van het CDA laat gedeputeerde De Vries weten dat er uit de vorige bestuursperiode nog enkele restbudgetten zijn die nu specifiek voor de opbouwfase worden ingezet. Het daadwerkelijke budget voor dit programma zal zoveel mogelijk voor de uitvoering worden aangewend.

Gevraagd werd naar de vijf Focus gemeenten. Concreet gaat het tot nog toe om Nieuwegein, Wijk bij Duurstede, Woerden en Veenendaal. Met Stichtse Vecht wordt onderhandeld of dit de vijfde Focus gemeente in de provincie Utrecht kan worden. Dat is echter nog niet zeker. In de rapportage worden de criteria voor de Focus gemeenten genoemd.

Mevrouw De Korte merkt op dat er in de lijst van projecten ook andere gemeenten dan de Focus gemeenten worden genoemd. Hoe moeten die gemeenten worden beoordeeld?

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat dit de gemeenten zijn die ook in stap 4 worden genoemd. Daar gaat het om de incidentele projecten met kansen, die de provincie Utrecht tracht mee te financieren. Spreker verwijst dienaangaande naar Westerheul 4 in de Ronde Venen. De provincie tracht dat project te realiseren en zet daarvoor instrumentarium in om een beweging in gang te zetten.

De heer Thonon memoreert dat in de Kadernota werd aangegeven dat er alleen zou worden samengewerkt met middelgrote gemeenten, dus niet met Utrecht en Amersfoort.

Dat wordt door gedeputeerde De Vries bevestigd. Op deelgebieden zou een incidentele samenwerking met Amersfoort en Utrecht wel mogelijk kunnen zijn. De provincie wil juist op basis van animo en enthousiasme voor de binnenstedelijke opgave met gemeenten het gesprek aangaan. Dat kan leiden tot het sluiten van een convenant met afspraken over de

binnenstedelijke opgave en over het budget dat daarvoor door de provincie Utrecht beschikbaar wordt gesteld.

De heer Marchal vraagt of er meer dan 5 Focusgemeenten in de provincie Utrecht kunnen worden aangewezen.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat er niet meer dan 5 Focusgemeenten zullen worden aangewezen. Het provinciale budget omvat ca. € 11 miljoen en dat is aanzienlijk minder dan in de vorige periode. Hij wil eerst testen hoe de convenantstructuur met de Focusgemeenten werkt. Daarom is het beter zich eerst te beperken tot 5 Focusgemeenten. Iedere Focus gemeente heeft 3 binnenstedelijke opgaven, dus er is veel werk te doen. Hij wil eerst afwachten of dit een goede werkwijze is.

Op vragen van het CDA antwoordt gedeputeerde De Vries dat de thema's duidelijk in de Kadernota verwoord zijn.

D66 stelde de vraag of het college van GS nog zoekende is naar zijn rol. Dat is juist maar de gehele woningmarkt is zoekende naar oplossingen. In ieder geval is er door de provincie een helder kader afgesproken en dat geeft GS de ruimte om binnen het budget te zoeken naar onorthodoxe instrumenten gerelateerd aan verbinden, vernieuwen en versterken. Dat hoeft niet altijd via het standaard instrumentarium te gebeuren maar kan ook via rentekorting, garantstelling en het Fonds uitplaatsing bedrijven. Deze instrumenten hebben bewezen goed te functioneren en daarmee kan naar maatwerk worden gezocht. Dat is de zoektocht die GS aangaan met de diverse gemeenten.

Vragen zijn er gesteld over de regionale afstemming. In Foodvalley en in Eemland heeft gedeputeerde De Vries ervaren dat de gemeenten erg blij zijn met het geboden inzicht dat voortkomt uit het onderzoek van Kompaan, wat betreft verhuisbewegingen en de projecten die nog op de rol staan. Vaak weten gemeenten niet welke kwaliteit of doelgroep samenhangen met projecten in andere gemeenten. Inzicht helpt bij een betere afstemming van de woningmarkt. Ook geeft dat gemeenten een scherpere focus op hun eigen woningbouwprojecten, wat betreft het stellen van keuzes en prioriteiten, ook met het oog op de doelgroepen.

Overigens is ingrijpen in de woningmarkt door de provincie Utrecht erg moeilijk. Een ingreep in de plancapaciteit zal leiden tot planschade en het is de vraag op wie die planschade zal worden verhaald. Hij heeft begrepen dat Zuid-Holland daar bepaalde ideeën over heeft ontwikkeld en hij zal navragen hoe dat zit, ook wat betreft de juridische onderbouwing. Vooralsnog staan GS op het standpunt dat ingrijpen in de woningmarkt niet wenselijk is, gelet op de mogelijke planschade die daarvan het gevolg kan zijn. Niet uitgesloten kan dan worden dat de rekening uiteindelijk bij de provinciale overheid wordt gepresenteerd. GS willen de beschikbare middelen daar niet voor aanwenden.

Gevraagd werd naar de toegevoegde waarde van het versnellingsnetwerk. Vanuit verbinden, vernieuwen en versterken is het ook de opgave van de provincie om partijen bij elkaar te brengen die normaliter niet met elkaar in aanraking komen. Partijen kunnen zo in allianties tot nieuwe oplossingen komen. Uit werkbezoeken in Amsterdam bleek bv. dat het organisch bouwen op de ene plek wel lukt, maar op een andere plek niet. Geanalyseerd wordt dan wat daarvan de oorzaken zijn. Gebleken is dat dit vaak samenhangt met de ruimte die gemeenten in bestemmingsplannen bieden. Zo'n analyse is belangrijke informatie voor alle partijen. Het versnellingsnetwerk biedt die toegevoegde waarde.

De heer Thonon vraagt of dit wel een provinciale kerntaak is.

Gedeputeerde De Vries beantwoordt die vraag bevestigend. Dat komt voort uit het doel van de provincie om de binnenstedelijke kwaliteit te verbeteren; die doelstelling is ook in het coalitieprogramma opgenomen. Het helpt om met elkaar na te denken over de vraag hoe daar handen en voeten aan kan worden gegeven. Nagedacht wordt ook over de verdeling van

kosten en over het type woning dat moet worden gebouwd. Partijen vinden het erg belangrijk die informatie met elkaar te delen. Tegelijkertijd komen daar ook weer nieuwe plannen uit voort. Zo is het NMU verhaal uit dit netwerk voortgekomen. De provincie heeft tussen die verschillende partijen vooral een verbindende rol.

GroenLinks vroeg om het promoten van de doorstroming en de rol van corporaties ten aanzien van bouwen. De provincie doet dat al voor een belangrijk deel. Als voorbeeld noemt hij Zeister Veste. De provincie heeft geholpen om deze locatie via een garantstelling van de grond te laten komen. Samen met corporaties en gemeenten wordt daar door de provincie invulling aan gegeven. Vragen zijn er gesteld over de doorstroming op de woningmarkt. Dat is een complexe zaak en hij betwijfelt of daar een rol voor de provincie is weggelegd. De provincie gaat immers niet over inkomensbeleid of huursubsidiebeleid.

De heer Fastl begrijpt dat hier niet specifiek een rol voor provincies is weggelegd. Wel is het belangrijk dat er betaalbare huurwoningen worden gebouwd, die leiden tot meer doorstroming en beweging. De provincie kan dat wel stimuleren. Hij kan zich ook voorstellen dat de provincie Utrecht gaat uitdragen dat men geconfronteerd wordt met negatieve consequenties van het rijksbeleid en dat dit anders zou moeten.

De heer Joustra merkt op dat de middelen van de corporaties toereikend zijn voor hun investeringen. In het rapport wordt melding gemaakt van debacles bij woningcorporaties. Het is maar de vraag of corporaties, die zich met schepen, winkels en kantoren bezighouden, de aandacht van de provincie waard zijn.

Gedeputeerde De Vries merkt op dat de provincie goede contacten met de ministeries onderhoudt. Een hoge rijksambtenaar neemt deel aan het versnellingsnetwerk en dat bevordert ook de contacten. Betrokkene zal worden uitgenodigd voor het volgende overleg met de corporaties, zodat de Utrechtse corporaties hun ervaringen rechtstreeks aan deze rijksambtenaar kunnen meegeven. Het ministerie zal dan ook constateren dat er grote verschillen zijn tussen de grote en de kleine corporaties. Het is goed dat ook dit voor het voetlicht wordt gebracht.

De heer Boer begrijpt uit de woorden van de gedeputeerde dat de corporaties die zich met schepen hebben beziggehouden uit de wind worden gehouden. De organisaties die wel zorgvuldig hebben belegd, zullen het geld moeten ophoesten. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Gedeputeerde De Vries heeft dat absoluut niet bedoeld te zeggen. Het gaat hem erom dat er een gesprek ontstaat tussen het ministerie en de corporaties waarin duidelijk wordt dat er verschillende schakeringen zijn wat betreft kansen en mogelijkheden van de corporaties.

De heer Schaddellee vraagt of de commissie een notitie kan ontvangen van de gedeputeerde over het niet ingrijpen op de woningmarkt, gelet op de planschadegevolgen. Hij zou daar graag verder over willen spreken.

Gedeputeerde De Vries zal dit opnemen met zijn collega Krol. Dit vraagstuk komt ook bij kantorenlocaties aan de orde. Mogelijk dat dit onderwerp in een wat bredere context kan worden geplaatst.

Gevraagd werd naar de toegevoegde waarde van de provincie bij de ketenbenadering. Dat komt duidelijk naar voren in het verbinden van de verschillende partijen die op de woningmarkt actief zijn en in het zoeken naar nieuwe constructies.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de SGP, deelt de gedeputeerde mede dat er met gemeenten creatief wordt nagedacht, nu grondprijzen dalen. Uit het provinciaal financieel

toezicht blijkt eveneens dat er grote risico's ontstaan uit de grondposities van gemeenten, vooral wanneer er moet worden afgewaardeerd. Het gaat hier om een delicaat proces aangezien gemeenten geen ruchtbaarheid willen geven aan hun eigen grondposities. Duidelijk meldt hij wethouders in voorkomende gevallen dat de provincie niet zal meewerken aan het oplossen van gemeentelijke exploitatietekorten.

Mevrouw Hoek noemde de 30% doelstelling sociale woningbouw. Die doelstelling is bedoeld voor gemeenten in het kader van hun woningbouwopgave. De provincie is alert op het ontstaan van de juiste mix woningen in de binnenstedelijke opgaven. De provincie vindt sociale woningbouw erg belangrijk maar de realiteit wijst uit dat dit niet overal mogelijk is. Het gaat hier om een opgave die met name op gemeentelijk niveau wordt vastgelegd.

Mevrouw Hoek wijst er nogmaals op dat, wanneer corporaties de stekker uit projecten halen, de kans groot is dat projectontwikkelaars erin gaan stappen met ongewenste ontwikkelingen tot gevolg. Het komt voor dat gemeenten daarin meegaan om hun leges veilig te stellen. Zij wil dit als signaal aan de gedeputeerde meegeven.

De voorzitter rondt dit agendapunt af.

12. Statenbrieven en ingekomen stukken die ter informatie worden aangeboden.

12.1 Statenbrief opvolging statenleden ontmoeten cliënten jeugdzorg 2012

12.2 Bericht Europa

13. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.